

Eduskuntaryhmän puheenjohtaja
 Peter Östman
 KD:n puoluevaltuuston kokous
 9.5.2015 Helsinki
 Katsaus eduskuntaryhmän toimintaan

Arvoisat puoluevaltuuston jäsenet,
 Hyvät ystävät,

KD oli viime vaalikaudella kantamassa vastuuta maamme asioista. Lähtökohdat Kataisen hallituksen muodostamiselle olivat vaikeat. Kokoomuksen, SDP:n, Vasemmistoliiton, Vihreiden, RKP:n ja KD:n varaan rakentunutta sekstettä muodostettaessa Suomi oli keskellä maailmantalouden taantumaa ja eurokriisiä. Julkinen talous oli pahasti alijäämäinen. Valtio velkaantui kovaa tahtia ja uudella hallituksella riitti haastetta.

Hallituksen mollaamisesta on tullut yleistä huvia. Toimimalla näin poliitikot keräävät julkisuudessa helposti irtopisteitä. Kuitenkin edellisen hallituksen huonosta maineesta huolimatta on hyvä muistaa, että kaudella sorvattiin moneen otteeseen säästö- ja sopeutusohjelmia. Kolmen vuoden sisällä Kataisen hallitus päätti kaikkiaan noin 6,2 miljardin euron sopeutuksesta vuoteen 2018 mennessä. Talousneuvoston raportin mukaan ensimmäistä kertaa kehysjärjestelmän historian aikana menokehyksiä sopeutettiin alaspäin vaalikauden aikana.

Kustannustehokkuutta lisäävän ja palvelut turvaavan kunta- ja palvelurakennemuutoksen läpiviemiseen meidän hartiat eivät riittäneet. Yritystä oli kuitenkin enemmän kuin edeltävillä hallituksilla yhteensä. Uudistuksen tarve oli ilmeinen: väestönikäkäränteen nopean muutoksen takia lukuisilla pikkukunnilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia järjestää laadukkaita peruspalveluita.

Aika vähälle huomiolle on jäänyt se, että edellisen hallituksen ministereistä Päivi Räsänen oli ainoa, joka vei oman hallinnonalansa rakennemuutoksen onnistuneesti läpi. Sisäministeriön hallinnonalan säästöt eivät Suomea pelasta, mutta melkoisen näytön päättäväisyydestään Räsänen antoi.

Edellisen vaalikauden kahta viimeistä viikkoa eduskunnassa ennen istuntotaukoa voidaan oikeutetusti kutsua farssiksi, jonka tapaista eivät muista tapahtuneen edes pitkään eduskunnassa työskennelleet. Valitettavasti suurimmat hallituskumppanit Kokoomus ja SDP sotkivat omalla toiminnallaan kaikkein eniten jonka seurauksena että liian monet tärkeät päätökset jäivät tekemättä ja vanhat yhteistyöpuolueet rikkoivat keskinäistä luottamustaan.

Kuukausi ennen vaaleja julkisti Valtioneuvoston kanslia julkaisi Ruotsin entisen valtiovarainministeri Anders Borgin ja Valtion taloudellisen tutkimuslaitoksen johtajan Juhana Vartiaisen kirjoittaman raportin, joka kulkee nimellä "Strategia Suomelle"

Raportista voi lukea mm. että, Suomessa on vuoden 2007 jälkeen ollut heikko talouskehitys ja että kilpailukykyämme on merkittävästi heikentynyt. Palkkakehitys ei ole mukautunut alentuneeseen tuottavuuteen. Pitkäaikaiset näkymät maan julkiselle taloudelle ovat heikot, koska työikäinen väestö kutistuu ja Suomessa työllisyysaste on muuta Pohjolan alempi.

Kaikki, jotka ovat hieman perehtyneet julkisen talouden perusteisiin, ovat tämän ymmärtäneet ja siitä muistuttaneet jo usean vuoden ajan. Suomen työmarkkinat ovat Pohjoismaiden jäykimpiä. Työmarkkinoiden joustoa ei ole onnistuttu lisäämään, vaikka niin luvattiin ja kaavailtiin euroon liityttäessä. Tiedämme, mitä tulisi tehdä, mutta vain harvat uskaltavat sanoa totuuden siinä pelossa että riitaantuvat ammattijärjestöjen kanssa.

KD on hyvin vahvasti pitänyt esillä PK-yritysten merkitystä koko viime vaalikauden aikana. Suomen talouskasvu nojaa jatkossa yhä voimakkaammin uusiin yrityksiin. Kasvun kannalta erityisen merkittäviä ovat nopeasti kasvavat pk-yritykset. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että perinteiset teollisuudenalat pitäisi unohtaa.

Suomalaiset työmarkkina- ja verotukijärjestelmät on rakennettu tukemaan suuria vientiteollisuuden aloja. Järjestelmät eivät tällä hetkellä vastaa nykyaikaisen, kansainvälisen ja jatkuvasti muuttuvan talouden vaatimuksia. Vanhat teollisuusmaat voivat hyvin menestyä kovassa globaalissa kilpailussa. Tämä on mahdollista myös Suomessa, mikäli me saamme talouden rakenteet kuntoon ja tarvittavia joustoja jäykille työmarkkinoille.

Siksi hallitusmuodostelija Sipilän esittämä yhteiskuntasopimus olisi ollut enemmän kuin tarpeellinen. Mutta palkansaajajärjestöt eivät tarttuneet tähän mahdollisuuteen. Sen sijaan Suomella ja tulevalla hallituksella on nyt edessään mittava ja vaativa urakka edessä, jotta me pääsisimme edellä mainittujen teollisuusmaiden tasolle uudelleen.

Edellisellä hallituksella oli haastava urakka hoidettavanaan, mutta niin on myös tulevalla hallituksella. Tarvitaan monia raskaita päätöksiä. Taloudellinen tilanne on edelleen vaikeutunut. Sekä rakenteellisten uudistusten että sopeutustoimien tekeminen on välttämätöntä. Edellisen hallituksen tekemättä jääneisiin päätöksiin tulee pikaisesti löytää ratkaisuja.

Kristillisdemokraatit olisivat sopineet mainiosti Juha Sipilän johtamaan perusporvarihallitukseen, mutta pienpuolueita sinne ei tällä kertaa huolitettu.

Kun torstaina saimme hallitustunnustelija Sipilältä kuulla hallitusneuvotteluihin lähtevän koalition ja kommentoida ratkaisua, toivotin heille onnea, siunausta ja jaksamista. Urakka ei tule olemaan helppo, sen tiedämme kaikki. Osaltamme haluamme olla paimentamassa hallitusta parhaisiin päätöksiin rakentavalla ja vastuuntuntoisella oppositiopolitiikalla.

Vastauksessamme hallitusneuvottelijan kysymyksiin totesimme, että Päivin jo mainitseman visiomme toteuttaminen vaatii rohkeutta uudistaa rakenteita ja turvata maamme kilpailukyky. Kestävän kehityksen ja talouden edellytyksenä on vahva ja demokraattinen kansalaisyhteiskunta sekä lapsimyönteinen väestö- ja perhepolitiikka.

Totesimme Sipilälle, että KD:n keskeiset tavoitteet tulevalla hallituskaudella ovat:

- Julkisen talouden tasapainottaminen ja kilpailukyvyn vahvistaminen.
- Yritysystävällinen toimintaympäristö, joka johtaa työpaikkojen luomiseen ja työttömyyden vähentämiseen.
- Tuotannon tehostaminen koulutus-, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostuksilla ja yritysten kotimainen ja kansainvälinen menestyminen.
- Perhepolitiikan nostaminen päätöksenteon keskiöön.
- Sote-uudistus, joka turvaa sosiaali- ja terveystalouden sekä perus- ja erikoispalveluiden integraation sekä lähipalvelut.
- Sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden varmistaminen riittäväillä resursseilla.
- Köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen.

Hyvät ystävät

KD:n tulevaisuuden kannalta erittäin tärkeät vaalit on käyty. Saatuun äänimäärään nähden paikkaluku oli kaikin puolin kelpo saavutus, vaikka yhden paikan menetys kirveleekin. Kuitenkin jälleen kerran -

tinkimättömästä uurastuksesta hallituksessa, pääosin hyvästä vaalityöstä ja upeista ehdokkaista huolimatta - kärsimme vaalitappion.

Tappioiden sarja on muutamia poikkeuksia – eurovaaleja ja presidentinvaaleja - lukuun ottamatta pitkä. Nämä eduskuntavaalit olivat neljännet peräkanaa kun menetimme kansanedustajan paikan. KD:n kannatus on sulanut parhaasta vuoden 2003 5,3%:n tuloksesta 3,5%:n. Voisi ehkä sanoa, että vielä meillä on armonaikaa, mutta se on käytettävä viisaasti. Alemmas emme kannatuksessa voi eduskuntapuolueena enää mennä. Meidän on pohdittava asiat uusiksi ja käännettävä jokainen kivi sen suhteen, mitä voisimme tehdä toisin ja paremmin. Myös imago-ongelmamme syihin on paneuduttava.

Puolueen perustyö ruohonjuuritasolla, osastoissa ja kuntien luottamustehtävissä on välttämätön lähtökohta ja perusta mahdollisuuksille menestyä vaaleissa. Tarvitsemme voimakasta panostamista kenttätöihin, uusien toimintamuotojen ja uusien toimijoiden löytämistä. Varapuheenjohtaja Ahvenjärven esitys ajatushautomosta, jossa työstettäisiin kristillisdemokraattista politiikkaa ja puheenvuoroja yhteiskunnallisista teemoista on kannatettavaa.

Kahden vuoden päästä edessä oleviin kuntavaaleihin on lähdettävä jo nyt määrätietoisesti rakentamaan kattavia ehdokaslistoja. Ajatus siitä, että yksi tai kaksi ehdokasta vaaliliitossa jonkun toisen puolueen kanssa riittäisi, ei ole kestävä tie puolueemme tulevaisuudelle. Ehdokkaiden kokonaisuus on kaksinkertaistettava edellisestä. Se vaatii sitoutumista. Se vaatii kovaa työtä. Mutta, se on mahdollista.

Puolueen kaikkien keskeisten toimijoiden, niin eduskuntaryhmän kuin koko puolue toimistonkin väen, on jalkauduttava ja ryhdyttävä toimiin uusien toimintamuotojen aikaansaamiseksi. Vanhat toimintatavat on syytä käydä läpi ja pohtia uusiksi. Tästä suunta on oltava vain ylöspäin.

Hyvät ystävät,

Uusi eduskuntakausi on parhaillaan käynnistymässä. Viime kauden eduskuntaryhmästä neljä edustajaa on poissa, kolme – enemmän tai vähemmän - uutta on tilalla. Heistä jokainen tuo osaltaan uusia ajatuksia ja toimintatapoja sekä uutta energiaa ryhmään. Jo parisen viikkoa olemme saaneet eduskunnan järjestäytymistohinoiden parissa saaneet tutustua ja ryhmäytyä yhteen.

Eduskunnassa meneillään olevan kokeilun mahdollistamana ryhmämme siirtyi henkilöstön osalta ns. ryhmäkansliamalliin kolmen muun eduskuntaryhmän tavoin. Tämä tarkoittaa sitä, että kansanedustajan avustajien palkkaus hoidetaan ryhmäkanslian kautta niin, että palkattava henkilökunta ei enää yksinomaan palvele vain yhtä edustajaa, vaan tekee työtä tiiminä ja kunkin työntekijän vahvuudet huomioiden yhteiseksi parhaaksi. Pyrimme näin osaamisen aiempaa parempaan hyödyntämiseen ja erityisten vastuutehtävien kautta toiminnan tehokkuuden parantamiseen.

Samalla kun saimme joukkoomme uusia edustajia, kaksi Saria ja yhden Anteron, menetimme monta hyvää ja kokenutta edustajaa. Samanaikaisesti kun uusista edustajista on iloittu, on jouduttu suremaan monien kantavien ja kokeneiden voimien siirtymistä pois parlamentista.

Sen kokeneempaa KD:n vaikuttajaa tuskin löytyy kuin tässäkin kokouksessa meitä johtava Jouko Jääskeläinen, joka on parikymppisestä saakka ollut mukana työssämme. Hän on kantanut vastuuta puolueen ylä- ja alamäissä ja yhteistyötaitoisena ihmisenä hoitanut monia vaikeita tilanteita. Monitaitoinen valtiopäivämies, jolla osaamista on ollut jakaa jokseenkin kaikilla politiikan sektoreilla. Viime kauden hän toimi mm. kehityspoliittisen toimikunnan puheenjohtajana. Jouko, toivomme, että olet nestorina mukana vielä pitkään. Puoluevaltuuston puheenjohtajan pesti on yksi tällainen tärkeä paikka.

Sosiaali- ja terveystalitiikan erityisosaajana tunnettu ja monien yhteiskunnan heikompien ryhmien puolustajana päättäväisesti toiminut Leena Rauhala ehti toimia eduskunnassa neljä perättäistä kautta. Varmaankin yksi tärkeimmistä tehtävistä oli osallistuminen Sote-ryhmän työskentelyyn.

Kaksi kautta kansanedustajana työskennellyt Sari Palm, oli paneutunut etenkin lasten ja nuorten hyvinvointiin. Hän oli ryhmämme erityisosaaja koulutuksen, ympäristökysymysten ja puolustuksen saralla. Sari hoiti aivan erinomaisesti työn ryhmämme edustajana puolustuksen pitkän aikavälin haasteita käsitelleessä parlamentaarisessa selvitysryhmässä.

Viime kaudella uutena kansanedustajana aloittanut tohtorismiehemme Sauli Ahvenjärvi toi paljon uutta energiaa ja eri alojen vahvaa osaamista ryhmään. Hän perusti mm. eduskunnan luovien alojen ryhmän ja meriryhmän, toimi upealla tavalla Suomen ensimmäisen kansallisen rukousamiaisen organisaattorina eduskunnan Raamattu-ryhmän puheenjohtajan ominaisuudessa. jne. jne.

Jouko, Leena, Sari ja Sauli, hoiditte leiviskänne hyvin ja teitä on syytä kiittää monista tärkeistä asioista. Toivomme, että työnne isänmaan parhaaksi kristillisdemokraatteina jatkuu monissa eri muodoissaan myös tulevaisuudessa.

On aika kiittää suoraselkäistä puheenjohtajaamme ministeri Päivi Räsästä. Päivi, olet ministerinä jaksanut ahkeroida koko vaalikauden ajan. Olet kerta toisensa jälkeen todistanut että olet selkärankainen poliitikko. Monesti joudut uimaan vastavirtaan. Mutta toimit aina sen mukaan, mihin sinä uskot.